

Capitolul X. Sinteza strategiei de dezvoltare a turismului:

Județul Caraș-Severin – Vârșeț

Conținutul acestui document constituie prioritatea Nr. 1 - "Turismul" în cadrul Strategiei, document de referință pentru dezvoltarea turismului în județul Caraș-Severin și în microregiunea Vârșeț în anul 2008 și pentru perioada 2008-2013.

Procesul de elaborare a priorității Nr. 1 - "Turismul" s-a desfășurat într-o perioadă scurtă de timp, respectiv în lunile mai-septembrie 2008 perioadă în care s-au formulat direcțiile de dezvoltare județene ale turismului, prin întâlniri tehnice de lucru, s-au analizat documentele superioare de referință și cele anterior elaborate sau relaționale (de amenajarea teritoriului, etc), având la baza următoarele elemente:

- *nevoile și dorințele operatorilor și structurilor din turism;*
- *parteneriatul public-privat;*
- *transparenta în formulare și elaborare;*
- *resursele turistice și identitatea proprie ale județului Caraș-Severin și microregiunii Vârșeț;*
- *direcțiile de dezvoltare precizate în documentele superioare și tendințele din turismul național și internațional.*

Astfel, direcțiile strategice urmărite în dezvoltarea turismului din județul Caraș-Severin și a zonei Vârșeț pentru anul 2008 și perioada 2008-2013 au fost identificate ca fiind următoarele:

- *creșterea importanței turismului în economia județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț;*
- *diversificarea economiilor locale și creșterea numărului de persoane ocupate în turism;*
- *dezvoltarea armonioasă și durabilă a județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț;*
- *transformarea județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț într-o destinație turistică recunoscută;*

- *conservarea identității locale a județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț (arhitectura, mod de viață local și produse tradiționale, etc).*

10.1. Obiective generale propuse pentru dezvoltarea turismului din județul Caraș-Severin:

- repertorierea și analiza permanentă a potențialului turistic;
- reabilitarea, conservarea și valorizarea resurselor cu importanță turistică;
- creșterea competitivității și îmbunătățirea imaginii turistice a județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț la nivel național și internațional;
- dezvoltarea formării instituționale, continue și practice a resurselor umane din turism;
- favorizarea dialogului, a sinergiei și repartizarea diferitelor misiuni de amenajare, promovare și comercializare între structurile, operatorii și instituțiile publice și private cu implicație și activitate în turism;
- monitorizarea permanentă a industriei turistice județene.

10.2. Rezultatele la care ne propunem să ajungem în 2013:

- o bază de date permanent actualizată, privind capitalul turistic al județului Caraș-Severin și al microregiunii Vârșeț;
- patrimoniul cultural, istoric și tradițional reabilitat, conservat și valorizat din punct de vedere turistic;
- recunoașterea județului Caraș-Severin și a microregiunii Vârșeț ca destinație turistică competitivă pe piețele naționale și internaționale;
- posibilități de formare în turism satisfăcătoare din punct de vedere practic și calitativ;
- dialog voluntar și permanent între operatori, structuri și instituții implicate în turism și delimitarea clară a rolurilor fiecăruia dintre aceștia;
- industria turistică coordonată și monitorizată în parteneriat public-privat.

10.3. Măsurile urmărite pentru dezvoltarea turismului în perioada 2008 – 2013 în județul Caraș-Severin și microregiunea Vârșeț:

1. REPERTORIERE ȘI REABILITARE
2. DIVERSIFICARE ȘI PROMOVARE
3. FORMARE
4. PARTENERIAT
5. MONITORIZARE ȘI CONTROL

Pentru a ajunge la rezultatele propuse, este necesară o relaționare și coordonare permanentă a celor 5 măsuri din schema de mai sus.

De asemenea, domeniile conexe, care influențează turismul din județul Caraș-Severin și microregiunea Vârșeț (infrastructura de acces și dotările tehnice, mediul înconjurător, dezvoltarea rurală, piața forței de muncă, amenajarea teritoriului, comunicațiile, etc), sunt analizate în cadrul celorlalte priorități din "Strategia și Planul de Dezvoltare ale Județului Caraș-Severin" și din Strategia zonei Vârșeț și vor fi permanent urmărite în relația lor cu dezvoltarea turismului.

Măsura I. Repertorierea, reabilitarea și conservarea capitalului și a infrastructurii turistice.

Obiective specifice:

- repertorierea permanentă a resurselor turistice județene și a necesităților de dezvoltare
- construirea, modernizarea, dezvoltarea, semnalizarea și întreținerea infrastructurii turistice de baza și a resurselor turistice atractive;
- dezvoltarea turismului de nișă (turism cultural, sportiv, de afaceri, de conferințe, agroturism, ecoturism etc);
- conservarea patrimoniului cultural, istoric, etnografic și industrial.

Acțiuni:

A. Inventariere și diagnosticare permanentă a resurselor cu potențial turistic din județ:

- colectare permanentă de date și informații turistice (istorice, naturale, tradiționale, unități de cazare și agrement etc)
- constituirea și întreținerea unei baze unitare și publice de date și informații asupra resurselor turistice ale județului
- analiza permanentă a necesităților de dezvoltare, modernizare, restaurare, semnalizare și conservare a resurselor turistice ale județului Caraș-Severin, în context local, național și internațional, prin metode și instrumente specifice (diagnostice teritoriale, studii de fezabilitate, etc)
- realizarea de cercetări și studii periodice de piață: studii de diagnostic și fezabilitate, sondaje, chestionare, etc.

B. Reabilitarea infrastructurii turistice generale:

- construcția, modernizarea și semnalizarea toaletelor publice în zonele turistice;
- construcția, modernizarea și semnalizarea parcurilor;
- dezvoltarea de facilități pentru persoanele cu handicap și semnalizarea acestora;
- modernizarea și întreținerea spațiilor înconjurătoare unităților de cazare și a obiectivelor turistice;
- modernizarea și semnalizarea punctelor de intrare în județ;
- modernizarea și dezvoltarea formelor de transport turistic;
- construcția, modernizarea și semnalizarea locurilor speciale de campare;
- construcția, modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea bazelor de agrement;
- construcția, modernizarea, diversificarea și semnalizarea structurilor de primire turistică de bază (cazare și masă);
- construcția, modernizarea și semnalizarea locurilor de desfacere a produselor artisanale, meșteșugărești și a сувениurilor;
- construcția, modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea centrelor de informare turistică (Gârâna, Sasca Montană, Văliug, Băile Herculane, Caransebeș, Reșița);

- dezvoltarea și semnalizarea satelor de vacanță și a satelor turistice.

C. Reabilitarea infrastructurii turistice specifice tipurilor de turism practicate in judet și microregiunea Vârșet:

În turismul montan:

- dezvoltarea turistică a masivelor muntoase;
- construcția, modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea pârtiilor de schi, amenajarea și dotarea la standarde europene a domeniilor schiabile Semenice și Muntele Mic;
- construcția, modernizarea și semnalizarea cabanelor de creastă;
- construcția, modernizarea și semnalizarea refugiilor montane (Munții Țarcu-Godeanu-Cernei);
- marcarea, semnalizarea și întreținerea traseelor de drumeție în tot spațiul montan bănățean;

În turismul balnear:

- reconstrucția, modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea stațiunii balneare Herculane.

În turismul rural și agroturism:

- conservarea tradițiilor și a produselor tradiționale locale (agricole, artizanale etc)
- protecția și conservarea arhitecturii specifice mediului rural
- conservarea meseriilor tradiționale
- valorizarea materiilor prime locale (lemn, marmură etc.)
- dezvoltarea micro-cazărilor în zonele rurale (în satele tradiționale românești, în satele cu specific șvăbesc, sârbesc, croat, ucrainean, în zonele cu potențial silvic și cinegetic, etc)
- dezvoltarea și semnalizarea activităților de descoperire și interpretare a patrimoniului natural, cultural și uman rural, industrial tehnic.
- modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea serviciilor conexe în mediul rural (dispensare, farmacii, ateliere pentru reparații, etc)

În ecoturism:

- dezvoltarea infrastructurii turistice a parcurilor naturale, a ariilor protejate și a

celorlalte zone naturale.

În turism sportiv:

- construcția, modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea bazelor sportive;
- construcția, modernizarea și semnalizarea pistelor pentru cicloturism;
- dezvoltarea sporturilor pe luciurile de apa;
- modernizarea, dezvoltarea și semnalizarea centrelor de închiriere a materialului sportiv;
- susținerea cluburilor sportive.

În turism urban:

- protecția și conservarea centrelor orașelor și a arhitecturii specifice;
- modernizarea și întreținerea spațiilor verzi în turism de conferință;
- modernizarea și dezvoltarea sălilor de conferințe.

În turism de afaceri:

- dezvoltarea de servicii (agrement, shopping)

În turism istoric și cultural:

- restaurarea și semnalizarea monumentelor istorice, etnografice și cultural-artistice de importanta turistica

În turism de evenimente:

- dezvoltarea infrastructurii turistice necesare pentru desfășurarea de evenimente cu importanta turistica

Măsura II. Creșterea competitivității pe piețele naționale și internaționale

Obiective specifice:

- rentabilizarea și diversificarea activității turistice;
- alinierea industriei turistice a județului Caraș-Severin la standardele de calitate și securitate internaționale;
- extinderea sezonului turistic;
- promovarea unitara și diversificata a resursele turistice existente prin mijloace și instrumente de calitate.

Acțiuni:

A. profesionalizarea și diversificarea serviciilor și produselor turistice

- îmbunătățirea calitativa și permanentizarea produselor și serviciilor turistice existente
- inițierea și dezvoltarea de noi produse și servicii turistice, cu respectarea identității locale
- sprijinirea logistică și informațională a întreprinzătorilor în turism
- dezvoltarea de pachete și circuite turistice tematice și diversificate
- formarea de rețele de distribuție pentru produsele și serviciile turistice
- dezvoltarea unui sistem județean de rezervare
- încurajarea uniformizării nivelurilor calitative a produselor și serviciilor turistice și crearea de etichete de calitate
- încurajarea competițiilor de calitate destinate operatorilor și structurilor din turism
- încurajarea investițiilor in IT și in forme moderne de comercializare
- încurajarea investițiilor pentru siguranța și sănătatea turiștilor și a personalului
- încurajarea investițiilor in utilități care contribuie la reducerea consumului public (surse de energie neconvenționale - solare, eoliene, etc.)

B. promovarea produselor și serviciilor turistice ale județului

- Definirea unui brand județean (eventual a unor branduri zonale specifice, țuica (răchia)) și crearea de activități pentru susținerea acestuia, târguri de profil.
- Elaborarea de materiale județene de promovare, unitare și de calitate (tematice sau diversificate, in limba romana și alte limbi de circulație internaționala): postere, broșuri, materiale informative, cataloage cu produse și servicii, hărți, calendare ale evenimentelor, etc.
- Diseminarea materialelor de promovare prin centre de informare turistica locale și naționale, prin birourile de turism din străinătate și in localitățile din străinătate cu care localități din Județul Caraș-Severin au relații de înfrățire.
- Promovare on-line și crearea de legături intre site-urile Internet existente
- Crearea de puncte și centre de informare turistica plasate in locurile strategice din județ.

- Dezvoltarea de campanii tematice de comunicare.
- Participarea unitara a județului Caraș-Severin la târguri de turism naționale și internaționale.
- Circuite de familiarizare cu specificul județului Caraș-Severin (pentru turoperatorii naționali și internaționali, agenții de turism, jurnaliști, etc).
- Susținerea de activități de promovare in mass-media.
- Acțiuni de lobby către instituții publice, finanțatori (publici și privați), etc.
- Integrarea pachetelor și circuitelor turistice județene in programele naționale de promovare.
- Încurajarea oricăror altor canale și mijloace de promovare a turismului județului Caraș-Severin (evenimente, concursuri, conferințe, spectacole, etc).

Măsura III. Formarea resurselor umane

Obiective specifice:

- dezvoltarea și diversificarea structurilor și a tipurilor de formare in turism și sprijinirea adaptării lor la cerințele pieței turistice;
- încurajarea formarii continue și practice pentru operatorii din turism;
- îmbunătățirea calitativa a programelor de formare in turism;
- îmbunătățirea practicilor de management turistic;
- satisfacerea nevoilor de formare ale operatorilor și structurilor din turism.

Acțiuni:

A. pregătirea și perfectionarea in turism (programe educaționale instituționale)

- sprijinirea furnizorilor și instituțiilor actuale de formare in turism pentru menținerea și dezvoltarea calitativa și cantitativa a ofertei educaționale;
- dezvoltarea unor tipuri de formare integrate, care sa răspundă nevoilor de formare de pe piața turistică;
- crearea unor noi forme de educare in turism;

- dezvoltarea de proiecte școlare (lecții cu caracter aplicativ, activități practice, etc);
- asigurarea posibilităților de formare practica (pentru cei ce se afla in formare – elevi;
- studenți, cursanți, dar și pentru cei ce inițiază și dezvoltă afaceri in turism);

B. perfectionarea informală

- schimburi de experiența și informații cu operatorii turistici și structurile organizate din tara și străinătate
- analiza practicilor internaționale in turism (in mod special a celor europene)
- editarea de ghiduri de bune practici in turism
- îmbunătățirea managementului siturilor și obiectivelor turistice, a ariilor naturale protejate, a obiectivelor industriale vechi sau de istoria tehnică.

C. formarea de expertiza in turism

- Îmbunătățirea calitativa și cantitativa și diversificarea ofertei de consultanta in turism (in practici turistice, atragere de fonduri, etc).

Măsura IV. Stimularea parteneriatului public-privat în turism

Obiective specifice:

- crearea unui cadru de reflecție, dezbateri, decizie și acțiune public-privat, voluntar, intre toate sectoarele cu importanta pentru turism;
- coordonarea inițiativelor de același tip cu implicație in turism și monitorizarea lor;
- favorizarea și susținerea inițiativelor de asociere profesionala a factorilor implicați in turism;
- creșterea rolului Asociațiilor Județene de Turism în coordonarea parteneriatelor județene sau locale în dezvoltarea turismului.

Acțiuni:

A. formarea unui cadru de reflecție, dezbateri și acțiune

- colaborarea cu structurile responsabile de planificarea și implementarea politicilor conexe turismului (infrastructura, mediul înconjurător, dezvoltarea rurală, resursele umane, dezvoltarea economică, piața forței de muncă, comunicații, IT, amenajarea teritoriului, etc) pentru rezolvarea problemelor interdisciplinare importante în dezvoltarea turismului din Județul Caraș-Severin
- organizarea unor grupuri de lucru intersectoriale și intrasectoriale care să dezbată aspecte din turism (formare, informare, colaborare, derulare de proiecte etc.), precum:
 - administrarea capitalului turistic, conștientizarea importanței securității în turism, canale de distribuție comune, cai și metode de promovare, crearea de produse turistice, etc.;
 - organizarea de întâlniri periodice: seminarii, mese rotunde, grupuri tehnice de lucru, forumuri, conferințe, întâlniri informate de partajare a experiențelor, etc.;
 - identificarea și colaborarea cu experți locali, regionali, naționali și internaționali și implicarea acestora în proiecte (promovare, conservare, infrastructura, mediu etc);
 - organizarea operatorilor și structurilor de același tip în asociații profesionale de turism;
 - concertarea acțiunilor din turism ale Județului Caraș-Severin cu acțiunile celorlalte județe ale Regiunii Vest și în cadrul Euroregiunii DKMT;
 - participarea publică la formularea inițiativelor legislative în turism;
 - acțiuni comune cu autoritățile publice locale și naționale pentru respectarea reglementărilor în vigoare.

B. acțiuni parteneriale de informare destinate operatorilor, structurilor și instituțiilor implicate în turism

- crearea unei rețele de informare permanente între toți partenerii și colaboratorii intrasectoriali și intersectoriali (noutăți, practici, surse de finanțare, etc.);
 - realizarea unor campanii publice de informare.

Măsura V. Dezvoltarea și permanentizarea acțiunilor de monitorizare și control in turism.

Obiective specifice:

- dezvoltarea și integrarea de practici, și instrumente eficiente de monitorizare și control;
- creșterea responsabilității Asociațiilor Județene de Turism in monitorizare și control in industria turistica;
- descurajarea practicilor ilegale.

Acțiuni:

- crearea și utilizarea unui sistem de indicatori;
- monitorizare prin dialog permanent cu asociațiile profesionale active in turism și administrațiile locale din județ;
- monitorizare in mass-media;
- întâlniri periodice de monitorizare și informare între operatorii și structurile active in turismul județului Caraș-Severin;
- elaborarea de rapoarte periodice de monitorizare și control;
- utilizarea formelor de audit (pentru monitorizarea standardelor de calitate etc);
- monitorizarea periodică a grupurilor de lucru sectoriale;